

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Demografia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Demography
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o bezpieczeństwie
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Jadwiga Plewko
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			4
konwersatorium	15	I	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych
-------------------	-----------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Poznanie podstawowych pojęć, zjawisk i procesów demograficznych oraz ich społecznych następstw w świetle wybranych teorii ludnościowych
2.	Poznanie źródeł, metod i znaczenia badań ludnościowych
3.	Identyfikacja problemów ludnościowych współczesnego świata i Polski, w szczególności społecznych uwarunkowań i konsekwencji procesów ruchu naturalnego i wędrownego oraz polityki ludnościowej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie istotę oraz uwarunkowania bezpieczeństwa demograficznego państwa zarówno w skali lokalnej, ogólnopolskiej, jak i międzynarodowej	K_W02
W_02	Student ma wiedzę odnoszącą się do prowadzenia badań nad bezpieczeństwem demograficznym przy pomocy odpowiednich dla demografii jako nauki metod, technik i narzędzi badawczych	K_W03
W_03	Ma wiedzę na temat zależności rozwoju i natężenia podstawowych procesów demograficznych od instytucji politycznych i społecznych w państwie	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student ma wykształcone umiejętności w zakresie obserwacji, identyfikacji, analizowania i diagnozowania oraz interpretacji zjawisk i procesów demograficznych (zwłaszcza wzorów ruchu naturalnego i wędrownego ludności) w oparciu o zdobytą wiedzę teoretyczną	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i dobierać właściwe argumenty w debacie publicznej na temat rozwiązywania oraz prognozowania konkretnych problemów społeczno-demograficznych	K_U03
U_03	Potrafi prawidłowo oceniać zagrożenia dla bezpieczeństwa demograficznego oraz identyfikować ich przyczyny	K_U05
U_04	Potrafi w sposób zwięzły, zrozumiały i z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu demografii przedstawić i uzasadnić swoje stanowisko wobec polityki ludnościowej oraz dyskutować o nim	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Posiada świadomość i wyrobioną wrażliwość na potrzeby promowania w życiu publicznym zachowań i działań sprzyjających rozwojowi populacji i budowania jej dobrostanu i bierze udział w takich działaniach	K-K02
K_02	Zauważa konieczność i potrzebę poszerzania własnej wiedzy w zakresie zmian zachodzących w populacji, zwłaszcza mających wpływ na zachowanie bezpieczeństwa demograficznego	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1) Najważniejsze teorie ludnościowe 2) Cechy populacji, zdarzenia i procesy demograficzne 3) Źródła danych demograficznych i metody analizy (spisy ludności, tablice trwania życia, współczynniki demograficzne) 4) Ruch naturalny ludności - urodzenia, zgony, małżeństwa. Czynniki wpływające na decyzje prokreacyjne 5) Ruch wędrowny ludności (migracje wewnętrzne i zewnętrzne) 6) Prognozy demograficzne. Metody przewidywania stanu i struktury ludności 7) Polityka ludnościowa

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny online z wykorzystaniem technik multimedialnych	Zaliczenie na ocenę kolokwium końcowego z ćwiczeń (w trybie stacjonarnym)	Protokół zaliczeniowy
W_02	Dyskusja online	Ocena aktywności i poziomu wiedzy studentów podczas dyskusji	Zapis aktywności studentów w dyskusji na MS Teams
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Metoda problemowa	Prezentacje w programie Power Point na platformie Teams efektów analizy problemów zadanych studentom	Karta oceny prezentacji; archiwizacja prezentacji multimedialnych na MS Teams
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda problemowa	Prezentacje w programie Power Point na platformie Teams efektów analizy problemów zadanych studentom dotyczących czynników zagrożenia bezpieczeństwa demograficznego Polski; ocena kompetencji studentów w zakresie rozumienia i formułowania problemów i zakresu potencjalnych działań dla ich rozwiązania	Karta oceny prezentacji; archiwizacja prezentacji multimedialnych na MS Teams

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na zaliczenie konwersatorium składa się: obecność i aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, przygotowanie prezentacji multimedialnej w grupach – online

oraz kolokwium końcowe na ocenę zaplanowane w trybie stacjonarnym.

Kryteria zaliczenia kolokwium końcowego

Ocena bardzo dobra: student zna wszystkie terminy, teorie ludnościowe, źródła danych demograficznych i metody analizy, uwarunkowania ruchu naturalnego i migracyjnego ludności, zasady polityki ludnościowej, czynniki zagrożenia bezpieczeństwa demograficznego.

Ocena dobra: student zna większość terminów, teorii ludnościowych, źródeł danych demograficznych i metod analizy, większość uwarunkowań ruchu naturalnego i migracyjnego ludności, zasad polityki ludnościowej, czynników zagrożenia bezpieczeństwa demograficznego.

Ocena dostateczna: student posiada wybiórczą i niepełną wiedzę z zakresu terminologii, teorii ludnościowych, źródeł danych demograficznych i metod analizy, uwarunkowań ruchu naturalnego i migracyjnego ludności, zasad polityki ludnościowej, czynników zagrożenia bezpieczeństwa demograficznego.

Ocena niedostateczna: student nie opanował podstawowych pojęć i wiedzy teoretycznej, nie potrafi wskazać i omówić źródeł danych demograficznych i metod analizy, uwarunkowań ruchu naturalnego i migracyjnego ludności, zasad polityki ludnościowej, czynników zagrożenia bezpieczeństwa demograficznego.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	100 - 120

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>Okólski M., Demografia zmiany społecznej, SCHOLAR, Warszawa 2004;</p> <p>Okólski M., Demografia. Podstawowe pojęcia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie, SCHOLAR Warszawa 2005;</p> <p>Okólski M., Fihel A., Demografia. Współczesne zjawiska i teorie, Scholar, Warszawa 2012</p> <p>Główny Urząd Statystyczny, Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011. Raport z wyników, Warszawa 2012</p> <p>Krywult-Albańska M., Spis powszechny jako źródło informacji o ludności, „Studia Socjologiczne” 2012, nr 4 (207), s. 87-107;</p> <p>Dymek Z., Ruch naturalny ludności, w: Sytuacja demograficzna województwa lubelskiego jako wyzwanie dla polityki społecznej i gospodarczej, red. J. Hrynkiewicz, A. Potrykowska, Rządowa Rada Ludnościowa, Warszawa 2017, s. 77-100</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Przemiany demograficzne w Polsce w latach 90. W świetle koncepcji drugiego przejścia demograficznego, red. I. E. Kotowska, Warszawa 1999;</p> <p>Malthus Th., Prawo ludności, Warszawa 2003;</p> <p>Główny Urząd Statystyczny. Departament Badań Demograficznych: Prognoza ludności na lata 2008-2035, www.stat.gov.pl;</p> <p>Castles S., Miller M.J, Migracje we współczesnym świecie, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2011, rozdz.3;</p> <p>Plewko J., Mobilność przestrzenna migrantów poakcesyjnych z perspektywy indywidualnych doświadczeń polskich migrantów w Wielkiej Brytanii, w: Sytuacja demograficzna województwa lubelskiego jako wyzwanie dla polityki społecznej i gospodarczej, red. J. Hrynkiewicz, A. Potrykowska, Rządowa Rada Ludnościowa, Warszawa 2017, s. 171-187;</p>

Główny Urząd Statystyczny, Rocznik Demograficzny 2019, Warszawa 2019